

Izhaja razen ponedeljka in dneva po
prazniku vsak dan.

Uredništvo in upravnništvo: KRŠKO.

Naslov za dopise: »Naprej«, Krško.
Ček rač. št. 11.959.

NAPREJ

Stane mesečno 20 Din, začasno 10 D.
za inozemstvo 30 Din, začasno 15 D.
(dokler ne začne zopet redno izhajati.)Oglasi: prostor 1x87 mm 1 Din.
Mali oglasi: vsaka beseda 50 p, najmanj 5D.Dopise frankirajte in podpisujte,
sicer se ne priobčijo. Rokopisi se
ne vračajo.

Reklamacije za list so poštn. proste.

Glasilo Socialistične stranke Jugoslavije.

Letnik V., številka 50.
Četrtekova številka »Napreja«
izhaja kot tednik:

LJUDSKI GLAS

Glasilo Kmetско-delavske zveze

Stane letno 60 Din, — mesečno 5 Din

Naša misel je zmagala!

V nedeljo so se izvršile volitve v II. rudarsko skupino. Pri tem je dobila socialistično orientirana Unija rudarjev absolutno večino. To je sijajen preokret v tej velevažni, najmočnejši stroki slovenskega gibanja. Najlepše ga kažejo številke: Unija je dobila po dosedaj znanih izidih preko 60 mandatov, neodvisneži 32, klerikalci 3, narodni sociji 2. Posamezni izidi kažejo nad vse krasno sliko: V Hrastniku, Zabukovci in Trbovljah, kjer so organizacije usmerjene na naš program smo dobili skoro vse, v Zagorju, kjer ima g. Čobal patent na socializem, so delavci proti demagogom in kompromisarjem popolnoma propadli. Natančneje se pomenimo prihodnjič.

Krivični vinar.

Oče je oddajal svojemu sinu posestvo. Da ne bo treba plačati preveč davkov, je bilo vpisano posestvo in vse drugo, posebno pa izgovorjeni preužitki, zelo nizko. Ko je pa postal sin gospodar, je posestvo drago prodal, oče, mati in bratje pa so bili grdo opeharjeni. To se dogaja mnogokrat, dogodilo se je pa tudi l. 1923 v celjski okolici in »Naprej« je o tem natanko poročal z imeni vred. Nesramni sin je bil pa še tako predrzen, da je tožil zaradi razžaljenja svoje »časti« in na pomoč si je vzel najpobožnejšega advokata, ki ga je tudi res zelo dobro zagovarjal, tako da je imelo uredništvo »Napreja« in dotični sodrug, ki je o tem pisal, veliko sitnosti z opletanjem pred kazenskim sodiščem. Celotno vrsto prič je bilo treba zaslišati, da se je ugotovila resnica — pa izplačalo se je: prišlo je na dan, da je pobožnemu sinu pošteno delo smrdelo in da je zato opeharil starše in brate, posestvo prodal in začel z izkupiškimi trgovati; trgovač je posebno s prepovedanimi predmeti, pri teh je »zaslužek« še večji! Resnica in pravica je končno zmagala, sin je bil osramočen in še stroške je moral plačati — toda oče, mati in bratje so pa ostali opeharjeni, na posestvu sedi in gospodari tuj človek. Zakaj? Zato, ker so hoteli vsi skupaj opehariti državo in zato v pogodbo napisali neresnične številke. Zdaj jih te krivične številke tepejo. Kakor je v starih pregovorih zapisano: krivični vinar požre 99 pravičnih.

Če nas država goljufa, zato mi še nimamo pravice goljufati njo. Na pošten način si moramo pridobiti svoje pravice. Tudi v socialistični stranki smo imeli advokata, ki je hotel stranko goljufati: da mu ne bo treba plačati veliko, je rekel, da zasluži samo 1000 Din na mesec. Ker s tem denarjem niti navadni delavec ne more izhajati, mu seveda nobeden ni verjel in končno je prišla stvar v časopise. Koliko bi zdaj ta mož dal, da bi se čas vrnil, da bi lahko popravi takratno krivico, ki jo je stranki storil z lažjo o svojih dohodkih! Pa čas se ne more vrniti, mož bi moral javno priznati svoj greh, in ga popraviti! Tega ga je pa sram, zato je ostal zakrknjen grešnik in nasprotuje stranki kjerkoli in kolikorkoli more. Seveda, čimdalje pojde, tem večkrat mu bo krivični vinar požrl 99 pravičnih — če ima sploh kaj pravičnih...

Vesele božične praznike in srečno novo leto voščimo iskrenih src vsem našim zvestim čitateljem in čitalkam, predvsem pa našim somišljenikom: Slovenski fantje — vojaki v prvi četi I. bataljona, 33. pešadijskega puka iz Banjeluke v Bosni. Franc Nagode iz Horjula, Franc Verbič iz Vrhnike, Leopold Stražišar iz Jesenic, Ivan Kogoj iz Logatca, Jernej Cankar iz Bevk, Janko Guzej iz Mojstrane, Martin Dobnikar od Sv. Katarine, Alojzij Turk iz Novega mesta, Leopold Kranjc s Planine, Jožko Vrhovnik iz Jesenic in Vinko Gosar.

Zadnji »Socialist« (št. 19.) je napisal o konzumu in Tonetu Kristanu notico, ki je poljuba vredna. Nekoliko se »Socialist« sicer laže, pa videti je da naša taktika že tudi nanj vpliva. Citajte to notico! In citajte potem naš današnji uvodnik z dopisom iz Črne vrede! Sploh citajte vsega »Socialista«, potem pa ga pojdite primerjati s tem, kar pišemo mi. Delavci! Premišljajte! Sami boste morali odločevati!

Javni računi, življenje in naša sodišča.

(Namesto članka »Mir ljudem na zemlji!«)

Pred leti sva govorila z nekim imenitnim gospodom o politiki, o naši stranki, o korupciji, ki vlada povsod na svetu in o drugih podobnih zadevah. Jaz sem zastopal socialistično mnenje, on ga je po večini tudi priznaval in v mnogih ozirih pravi toplo zagovarjal; ko sva pa začela govoriti o korupciji, je začel ugovarjati in je izjavil končno, da brez korupcije nikdar ne bo mogoče živeti, da torej niti socialistična družba ne bo mogla odpraviti tega zla.

»Kako da ne? To vendar ni tako težko, če bodo proletarci odločevali! Delavci vsi vedo drug za drugega, koliko kdo zazluži, nikdar ni treba nikomur skrivati, kaj ima in česa nima. Takoj se bo poznalo, če bo kdo postal milijonar ali pa tudi manj. Kakšna korupcija se bo mogla takrat vršiti? Kvečjemu za kakšno malenkost bo kdo lahko goljufal družbo, če bo tajno snedla kuharica pol krompirja, pek žemljo itd. Pa tudi to bo minulo, ker bo imel vsak dovolj hrane in vse bo javno, kaj kdo zasluži in kaj zapravi.«

»Ta bi bila pa lep! Da bi moral povedati za vsako klobaso, ki jo snem?«

»I seveda! Jaz na pr. že dolga leta vidim točne račune in vsaka malenkost je vpisana. Tudi žemlja. Zakaj pa ne bi vpisoval? To me velja samo par minut na dan, zato pa nikdar ne premisslujem in tarnam, kam je šel denar, vselej kar pogledam in vidim takoj, kam je šel! In žena se tudi nikdar ne more jeziti name, da preveč zapravljam, ker vidi lahko vsak dan vse. Kdor ne vodi takih računov, ima večne skrbi in prepire in zapravi tako desetkrat več časa, kakor pa če bi zapisoval.«

»Pa ti si abstinent! Potemtakem res nikdar ne moreš izpiti 1/4 l vina, razen če ti ga kdo zastonj da!«

»Kako si neroden! Saj sem abstinent zaradi sebe, ne zaradi drugih. Saj bi sebe goljufal, če bi pil! Tudi če mi ga kdo zastonj ponuja, ga ne pijem, čeprav mi vino večkrat ponujajo nego kruh ali jabolko.«

»Tako bi pa jaz ne hotel živeti! Ko hodim takole po svetu zaradi nakupovanja (on je namreč nakupovalec blaga za Konsumno društvo za Slov. in za Nakupovalno zadrugo), si ga večkrat privoščim kak poliček in kako klobaso zraven, in prav nič ne maram, da bi mi žena te poličke štela!«

No, sem si mislil, potem pa ne boš dolgo naš! Potem so pa tvoje besede o socializmu in o čiščenju v stranki itd. vse samo za moja ušesa govornjene, ne pa iz prepričanja. Iz prepričanja je bilo samo tisto, da ne veruješ v odpravo korupcije. Tako sem si mislil in zraven sem se spomnil na njegovo nakupovanje. Za domačo rabo sem potreboval žage in ker kupim vse v konzumu, sem šel tja tudi ponjo. Pa je ni bilo, pač pa se mi je on ponudil, da mi jo preskrbi in mi jo je tudi res preskrbel. Za predvojno ceno sem jo dobil, ker ima on pri

trgovcu prednost, da plača samo toliko, kolikor velja trgovca. Desetkrat cenejša je bila zato. Na to njegovo nakupovanje sem se spomnil in razumel, da taki ljudje res ne morejo biti za javne in natančne račune.

Zivljenje je pa težko. Kdor zna utajiti klobaso, se nauči tudi tajiti kaj več. Pri vinu je to še hujše, ker človek po prvem poličku pravzaprav šele žejen postane. Kadar je dobre volje, tudi še kakšno drugo neumnost lahko napravi, ki velja še veliko več! In čim več tajnih fondov ima kdo, tem več jih potrebuje. In kadar začne skrivati, takrat velja mnogo denarja že tudi to skrivanje samo! Tako gre korupcija od pol klobase do cellega prešiča in se ustavi šele pri ministrskem predsedniku in vojnem liferantu, ki morata napovedati vojno, če hočeta toliko zaslužiti, kolikor potrebujeta. Zato bo militarizem cvetel toliko časa, dokler ne bo zmagal socializem, socializem pa ne bo zmagal vse dotlej, dokler bodo smeli taki ljudje imenovati se socialiste. Seveda povedal mu vsega tega nisem, niti še nisem mislil na tako dalekosežne posledice, kakor so pozneje prišle. Takrat sem le dvomil, če bo ostal socialist, da bo pa vendar še lahko popravil svojo zmoto, sem računil po tem, ker je z nami vred proti koritarjem zagovarjal progresivni davek — tega pa ne more biti drugače, kakor če si priznamo drug drugemu svoje dohodke. Tudi se je kazal našega v boju proti Kristanu, in to je takrat pomenilo veliko, posebno pri nastavljenju konsuma. — Šele pri ljubljanskih volitvah smo ga definitivno spoznali, ko je na naši listi kandidiral, za klerikalno listo pa podporo dajal.

Pa pustimo ga v miru. Tu nam je služil samo za zgled, da pokažemo, kakšni socialisti ne smejo biti. Saj klobase niso prepovedane in vino tudi ne, čemu bi skrival? Skriva samo tisti, ki se zaveda, da dela napačno. Da morebiti žena in otroci, ali pa tisto delavstvo, ki ga plačuje, takrat niti kruha ni imelo...

Naša sodišča poznajo življenje. Posebno uradniško poznajo dobro. Težko, zelo težko živi dandanes uradnik s tistimi par dinarčki, ki jih dobi. Zato si vsi uradniki iščejo postranskega zaslužka. Tako daleč smo prišli, da delajo uradniki v svojih prostih urah celo kot rokodelci; pa ne samo doma, da popravljajo obleko, čevlje itd., ampak da delajo tudi pri obrtnikih kot pomočniki. In vse to sodniki vedo. Tudi z 2.000 dinarji se težko živi — pa samo višji uradniki imajo toliko. Kako bi bilo torej mogoče, da bi živel z 2000 Din človek, ki ima kar dve imenitni službi, in to ne pri državi, ampak pri politični stranki, strankin tajnik in glavni urednik »Napreja«. In ker pravijo časopisi korunovskih socialistov in tudi klerikalni advokat, da ima več, potem že mora imeti več, ne? In če se človek razjezi in hoče zadoščenja, pravijo da to ni žaljivo, če ti reče kdo, da imaš več! Sami se pa dajo od laži prepričati, da imaš več in ti zato prisodijo, da

moraš od teh 2000 Din (ki niso celi, ampak zaradi bolniške blagajne in pokojninskega sklada za Din 61.20 manjši) mesečno plačati ženi 1250 Din zanjo in za tri otroke, ki ti jih je skrivaj odpeljala v tujino, pa sodišče ni dovolj močno, da bi jih izbojevalo očetu nazaj. Očetu ostane 688 Din 80 par, ničvredna žena pa, ki nič ne dela, dobi 1250 Din, zato da lahko zanemarja in kazi otroke in se smeje takemu sodišču, ki je dovolj močno, da ji prisodi tak lep denar (prej je dobivala še več, kar 1500 Din mesečno!) nima pa dovolj moči, da bi branilo očetoysko pravico do otrok, ker je treba zahteve napram tujini rešiti potom zunanjega ministrstva. Zdrav razum bi hitro rešil tako vprašanje s kratkim pismom: „Dokler ne daste otrok očetu nazaj, ne dobite nič!“ Kako hitro bi otroci prišli! Pa paragrafi so kljukasti in brez možgan, klerikalni advokati to vedo in s papeževim dovoljenjem jih prav uspešno izkoriščajo v „večjo čast božjo“. Sodniki pa imajo cele skladanice aktov, tako da sodijo, kakor bi imeli od kosa, povrhu pa še so globoko prepričani, da sem ničvreden človek, ker lažem. To je vendar dokazano, da imam več dohodkov, drugače bi ne bil tajnik in urednik, torej na mestu, kjer je vendarle treba nekaj znati in delati, po vrhu pa imeti tudi dober želodec in pustiti se blatiti. Take službe so dobro plačane, saj vidimo to na Štefanoviču itd. Tako mislijo sodniki. Vsi so enega mnenja, posvetovanje traja 10 sekund (ne minut!) razsodba se pa pošlje po pošti, ker jo bodo šele ob priliki napisali.

Človeku slabih živcev bi zavrela kri. Država verjame advokatu, da ima na mesec samo 1000 Din zaslužka in je zadovoljna s tem, da ji plača davek samo od tega. Človeku pa, ki daje vse svoje račune na razpolago, da vsak lahko vidi kaj in koliko ter odkod in kam, temu ne verjamejo, da ima le — dvakrat toliko. Advokat, ki hodi v „boljšo družbo“, ker ima čas in veselje, ta lahko živi z enim tisočakom, človek pa, ki dela v tajništvu in ne hodi ne v kavarno ne v gostilno, ne na plese ne na druge zabave, temu ne verjamejo, da zasluži 2000 Din. Blatiti se pa dasta od „umazane“ politike oba. Ej, ne le dobrih živcev, tudi mnogo znanja in vere je treba, da ne postane človek terorist! Predvsem vere, da bo resnica in pravica zmagala, čeprav trdi dr. Korun, da bo vsak tepen, kdor se zanjo bori! Pa ta vera ne sme biti zgrajena na zlaganih pravljicah o božjem razodetju, ampak na glavah in rokah zavednih in pogumnih junakov, kakor je v literaturi kovač Blaž Kalandar, v življenju pa lesni delavec Filip Grabner, ki danes objavljamo njegov dopis V času najhujše reakcije, ko so vsi „napredni“ in „svobodomiseln“ inteligenti molili rožni venec in je že tudi Jerman obupaval, pride k njemu Kalandar, da bi napravili zborovanje: „Zadnjič nas je bilo troje, zdaj nas bo sedem antikristov“. (Cankar, „Hlapci“). in o roki tega Kalandra in njemu podobnih delavcev pravi Cankar istotam: „Ta roka bo kovala svet! Vi, ki imate v srcu mladost in v pesti moč!“ In takih danes ni ne troje, ne sedem, ampak 777! In na takih temelji naša vera! To je tista skala, ki je ne peklenska vrata ne kapitalistična zloba ne bo premagala.

Zastonj je Kristan skrivaj svoje predavanje, da ne bi bilo nobenega govornika proti njemu. Delavci sami so mu odgovorili in dobro odgovorili, kar pogledajte, kaj piše s. Grabner! In kako dostojno brani s. Mödendorferja in kako se mu sploh ne zdi vredno govoriti o umazanem napadu na rodbinske razmere!

Zdaj pa še o teh malo! Če bi bilo to res, kar je govoril Kristan, bi vendar ne smel tako zlorabljal rodb. razmer v političnem boju. To tem manj, ker njegovih ni nihče zlorabljal, tudi jaz ne, ki sem njegovo ženo videl trpeti in sem ji govoril nagrobno slovo. Toda govoril je ostudno laž! In njegov „prijatelj“ iz Konsuma Valentin Vrhunec je v Mežiški dolini to že tudi spomladl govoril in sem v „Napreju“ pokazal, da nimam povoda molčati! Pa gre še sam to govoriti, ker nima nič stvarnega povedati!

Da ne skrbim za otroke! Prav zato sva šla narazen z ženo, ker nisem dovolil, da jih zanemarja (o vseh treh sem n. pr. dobival iz različnih šol opomine, da hodijo prepozno v šolo! Če bi nič ne videl, že to bi moralo biti dovolj...) Pa bi bil vseeno vzdržal, če bi ne bili žene hujskali Kocmurjevci iz političnih razlogov. Če sem vzdržal 15 let, bi bil tudi še pozneje, saj spoznal sem jo že prej, da me je vzela samo zato, ker je hotela biti gospa. Nad 17 let je od tega, ko je do ušes zaljubljeni fant zapustil deklo zaradi spora med rdečim in črnim časopisjem, pa 4 mesece ni hotel z njo govoriti, dokler se ni „premisllila“ in rekla, da je tudi ona rdeča! Pa ni bila, samo mati ji je dopovedala, da je prijetno biti gospa in da se bo v življenju rdečina itak izgubila, „ker se ne je nobena juha tako vroča, kakor se skuha“. Njena smola je bila, da se je juha v tem slučaju jedla prav tako vroča. Pa ji je nisem vsiljeval. Zaradi otrok in lenobe in drugih zadev sem potrpel in še na Kocmurjevsko hujskanje sem našel zdravila: „Če si ljubosumna, je lahka pomoč. Kar z mano hodi, tudi v uradu te potrebujemo in delo bo tudi plačano, pa bo za vse boljše, posebno pa za otroke, ki ne izgube ne matere ne očeta, vzgajala jih bo pa šola in vzgojiteljica, ki jo lahko plačava, če bova oba služila. Delo je lek, posebno pa še, če bo izginil sum.“ Pa ni hotela. Morebiti bi bili danes za celo leto naprej, kolikor energije so vzela vsa ta hujskanja, posebno meni, ki nisem kos polena. Pa če ni hotela, ni hotela in moral sem porabiti Jezusov nauk, ki je tudi božičen, čeprav nasprotuje običajnemu: Mir na zemlji! Glasl se: „Nisem prišel, da prinesem mir, ampak meč. Prišel sem namreč, da ločim človeka od njegovega očeta in sovražniki očetu bodo njegovi domači. Kdor ljubi očeta ali mater bolj nego mene, ni mene vreden.“ Jezus seveda ni mislil sebe ampak Resnico. Njegov nauk je šel le od ust do ust, takrat ni bilo še časopisov in po 100 letih je bila marsikatera beseda izpremenjena v prilog njegove slave. Pred smrtjo so ga imeli za preroka, po smrti za boga, kakor imajo ljudje še dandanes marsikakega voditelja za preroka in še več. Matevžu, ki piše to v 10. poglavju, ni zameriti. Zameriti je le tistim, ki ne razumejo vsebine: Med lažjo in resnico, med lenobo in delom, med kapitalisti in proletarci — ne more biti sloge, in če je, jo je treba razbiti. Zato razbijamo še celo o Božiču. Z. B.

Razno.

Zaradi tiskanja koledarja je izšla 10. št. „Vorwärtsa“ z veliko zamudo šele 20. tm. Zato se je zamudil tudi današnji „Ljudski glas“ tako, da ta teden ne more iziti „Naprej“ dvakrat. Popravili bomo to takoj po praznikih, ki nam bodo vzeli drugo število tudi prihodnji teden.

Krinke doll Radi poročila o shodu v Štorah, priobčenega v 47. številu „Ljudskega glasu“, je izlilo „krajevno tajništvo SPJ“, tisto, ki ga vodita Koren in Čebular, voz gnojnice na našega poročevalca in na s. Leskoška. Čebular razlaga, da je bilo strokovno tajništvo obveščeno in da je s. Leskošek obvestilo celo podpisal. Istočasno pa očitata s. L. laž, da ni bil vabljen na protestno zborovanje, temveč na shod kovinarske podružnice. Resnici na ljubo ugotavlja naš poročevalec, da je bil s. L. vabljen na shod kovinarske podružnice tedaj, ko je bil v Štorah Koren v spremstvu nevlabljenega g. Marna, katerega zavedni delavci niso hoteli poslušati. S. L. pa je bil vabljen tudi na protestno zborovanje. Mogoče, da se je to vabilo izvršilo proti volji gg. Korena in Čebularja, ki se nanju od članstva izvoljeni strokovni tajnik ne ozira, ker ne mara biti pod nobenim jerobstvom. Kar se protestnega shoda tiče, se bodo naši čitatelji spominjali, da ga je strokovno tajništvo priredilo že 28. okt. t. l., isti dan, ko je bil Koren v Narodnem domu na shodu buržoazije, Čebular pa na sestanku v Velenju kaline lovit (ujel je le enega). Tako je shod pogrešal „krajevno tajništvo SPJ“ in najbolj zagrizene „zedinjevalce“. Navzlic temu pa je s. L. podpisal ponujeno mu sodelovanje še za en protestni shod. Prvič ni hotel očitka, da ne mara skupnega shoda, drugič pa zato, da se pokaže, koliko sta Koren in Čebular zmognata spraviti delavcev na zborovalni prostor. Izkazalo se je, da smo imeli mi absolutno večino, kajti razen 16 udarnikov ni bilo veliko njunih pristavev. Mi bi gg. Korenu in Čebularju ne odgovarjali, če bi kot „krajevno tajništvo“ ne pisarila v razne kraje pisma, kjer skušata z osebnimi napadi delati razdor, s tistimi golouhovsko osebnimi napadi, ki mečejo izza plota podla sumničenja brez stvarnih podatkov na svoje nasprotnike. Odgovarjamo jima samo zato, ker mislita da bosta imela kaj uspeha pri pametnih ljudeh zunaj C. lja in da pokažemo njuno napihnjenost. Toda njun delokrog je omejen kakor njuno slavno „krajevno tajništvo“ le na Celje. Koren naj ne misli, da je kak predsednik v okrožju, pa čeprav nam zadržuje štampiljko okrožn. tajništva. Koren bi bil bolje storil, da se je za okrožje brigal tedaj, ko je bil v resnici njegov predsednik in ko smo mu plačevali okrožn. tajnika, ki je bil denar poneveril. Poneverba bi ne bila mogoča, da je bil g. Koren manj malomaren, da je vsaj vsak teden enkrat pregledal tajniške knjige in poslovanje in vsaj vsake tri mesece sklical sejo okrožn. odbora. Pa se mu je bolj ljubilo od 13. — 14. vsak dan igrati biljard, od 14. — 15. karte in po par ur šah

po raznih kavarnah s kapitalisti, ki izmozgavajo proletariat, mu podaljšujejo delavni čas in zmanjšujejo plače zato, da lahko sami pasejo lenobo in si debelijo trebuhe. Kakor smo poučeni, se takrat seje niso vršile, kakor bi bilo treba, če je pa katera bila, se ni vodil niti zapisnik. Tudi Čebular naj ne misli, da je že postal kak resnični okrožni tajnik, če ukrade v Delavskem tajništvu našo mizo in jo prenese v svoj brlog. Svoje izraze, kakor „koristolovec“, „častihlepnež“ in „nadutež“ naj pa le pridno zase drži. Se dobro podajo njegovi osebi. Kdor ne verjame, naj vpraša celjske delavce. Ti mu bodo povedali še kaj več in morda tudi o sposobnostih kakšno. Kdor bi hotel take stvari s. L. očitati, ki dela vestno za organizacije, ta se je pa zmotil v naslovu. Zlobnež je ali pa podkupljenec po komerkoli. Čebular se s tem izdaja, da v njegovem socializmu nekaj ni v redu in nikoli ni bilo. Polagoma se razsvetljujejo čudne stvari, ki jih je v tajni politiki s Korénom kot član našega pokr. odbora vršil. Pa je sam za to odgovoren, če kaže z bevskanjem na značaj svoje preteklosti, namesto da bi previdno molčal. Kako naj si n. pr. razlagamo tisti nekdanji dopis njegov proti „osebni“ napadom, ki naj bi služil našemu uredništvu kot nagobčnik — kar se seveda ni zgodilo — in njegove današnje gnusne napade na človeka, od katerega se je mnogo dobrega naučil in mu ni nikoli storil nič hudega? Mi si take ogabne spremembe v principih razlagamo tako, da je bil tak človek vedno koristolovec, ki je samo prilike čakal, da pokaže svoje prave „talente“. Čebular je že takrat igral dvoilčno ulogo pod hujskajočim vplivom raznih napodenih in skrivajočih se „nadsodrugov“. Take šviga-švage seveda ne bodo nikoli trajno vplivale na razvoj delavstva, tem manj, ko nimajo niti kot diplomati posebnih zmožnosti, da bi svojo diplomacijo skrivali. Tako, vi načelni socialdemagogi, povedali smo vam zopet par besed. Upamo, da nas ne boste prisilili še na vsako čenčo posebe odgovarjati.

Dve detomorilko je sodila ljubljanska porota 11. dec., obe precej milo (2 meseca ozir. 6 tednov strogega zopora), čeprav sta bila otroka najdena v strašnem položaju, prvi v ognju pod pralnim kotlom, drugi v podstrešju zadušen med cunjami in že od mačk obgrizen. Proti milobi nimamo nič, tembolj ker sta obe nevedni in neizobraženi, mladi in v trdo delo vpreženi — družba je kriva, da sta se hoteli tako grdo rešiti, kar bogate grešnice vse drugače rešujejo. Družba je kriva posebno za nevednost in neizobraženost. Zato je miloba umestna. — Tega pa ne razumemo, zakaj se delajo razlike. Obe sta kmetski hčerki, pa so vsi časopisi poročali, da se bo porotna obravnava bavila samo z eno, drugo, ki je služila v Ljubljani pri poštnem ravnatelju Debeljaku, so zamolčali, tako da Ljubljančani niti vedeli niso, da pride na vrsto, dočim so se baš za to zelo, zelo zanimali.

Italijanski maksimalisti so se odločili, da ne bodo nastopili pri bližnjih volitvah. Kot razlog navajajo fašistovski teror. Notranje sile jim manjka, na organizacijo ne dajo tistega, kar bi bilo treba, pa se ne morejo upreti zunanji silam. In socialistično gibanje je imelo še ob zadnjih volitvah skoro šestkratno premoč nad fašizmom!

Volitve na Grškem so preteklo nedeljo vrgle monarhijo. Zmagali so republikanci, dinastija, ki je grškemu narodu prizadajala že mnogo zla z izdajalskimi zvezami s hohenzollernsko famijljo, z odgovornostjo za poraze v Mali Aziji itd., je že zbežala na Romunsko. Pa vendar se nam zdi, da bo morala grška republika še nekaj časa počakati, predno bo lahko rekla, da je samostojna. Kriv je temu monarhizem na ostalem Balkanu, ki ne vidi rad v svoji neposredni bližini republikanskega bavljava, pa spletkari na vso moč proti njemu. „Republika“ Francoska mu pri tem — pomaga. Da, da! In poleg tega je glavni voditelj grških republikancev Venizelos prav nezanesljiva luč svojemu lastnemu gibanju!

V obmejnih krajinah obeh južnoameriških republik Ekvadorja in Kolumbije je silen potres uničil več mest in povzročil mnogo človeških žrtev. Pomagala sta mu ognjenika Kumbal in Čilos.

Meksikanci so vroče krvi. Te dni se je Obregonovi vladi uprl neki general. Za njim so stale delavske organizacije. Te organizacije so seveda nekaj podobnega kakor pri nas klerikalne ali narodnosocialistične in stoje popolnoma pod vplivom Gompersa, tistega starokopitnega voditelja severo-ameriških delavskih unij, ki počenjajo rszredno politiko z meščanskimi kandidati in se upirajo pristopa k amsterdamski internacionali. Torej, meksikanskih delavcev je ogromno organiziranih, ne vedo pa ne, kaj in kako. Zato podpirajo gospode generale, kadar se tem zljubi zasesti predsedniški stolec. Teh pa nastopi vsaj vsako četrtletje eden. Torej se je eden zopet stregel z vlado. Ta ga je pa kratkotalo premagala. Sedaj so sklenili med seboj premirje — do prihodnjega nastopa. Delavci pa bodo med tem nosili batine.

Vrednost denarja. 1 dolar 86.75—87.75 Din, 1 češka krona 2.59—2.62 Din, 1 lira 3.83—3.86 Din, 100 avstr. kron 12.3—12.5 para. V Curihu stane 100 dinarjev 6.50 švic. frankov.

Elektromonterja išče celjska mesta elektrarna. Glej današnji oglaš!

Nahod? Glavobol? Zobobol? Trganje? Odrečejo večkrat mišice in živci? Prijetno čuvstvo

kreposti da pravi Fellerjev Elzafluid! Najboljše hišno sredstvo, lajša bolečine, osvežuje in jači, čez 25 let priljubljen kosmetikum za nego kože, las in ust! Veliko močnejši, izdatnejši in boljši kakor francosko žganje! S pakovanjem in poštnino 3 dvojnatih ali 1 specialna steklenica 24 dinarjev; 36 dvojnatih ali 12 specialnih steklenic 214 dinarjev in 10% doplačila razpošilja lekarnar: EVGEN V. FELLER, SIUBICA DONJA, Elzatrč št. 252, Hrvatsko.

Iz stranke.

Socialistični koledar za l. 1924 začnemo danes razpošiljati. Cena 12 Din.

Došli obračuni.

Za oktober.

Zadnji izkaz:	članov	Din	999.50
17. Črna ženska org.	59	"	82.60
18. Zagorje	6	"	11.90
10. Zabukovca (prej 18 nakn.)	5	"	7.70
19. Celje	14	"	22.40
9. Store (prej 39 naknadno)	1	"	1.40
20. Sv. Peter pod Gorami	8	"	11.20
4. Hrastnik I. (prej 30 nakn.)	11	"	16.10
Skupaj članov	723	Din	1152.80

Za november.

Zadnji izkaz:	članov	Din	248.50
1. Črna m. org.	162	"	12.60
2. Šoštanj	9	"	12.60
3. Mislinje	9	"	69.90
4. Škale	45	"	4.20
5. Zg. Šiška	3	"	22.40
6. Celje	14	"	14.—
7. Tacen	7	"	25.20
8. Brežice	14	"	82.60
9. Črna ž. org.	59	"	12.60
10. Zagorje	6	"	42.—
11. Gorje	30	"	24.50
12. Zabukovca	14	"	57.40
13. Store	41	"	63.—
14. Ljubljana	28	"	182.—
15. Trbovlje	120	"	66.50
16. Hrastnik I.	40	"	940.—
Skupaj članov	601	Din	940.—

Tiskovni sklad.

Od 1. I. do 12. XII. 1923	Din	13.615.80
KDZ v Gorjah	"	3.50
Franc Weißbacher, Litija	"	1.—
K. Kocjančič, Krško	"	25.—
Jos. Pastorek, Ljubljana	"	2.—
Od 1. I. do 22. XII. 1923	skupaj Din	13.647.30

Proti roparskim vitezom.

Zadnji izkaz 12. XII. 1923	Din	869.—
Ivan Bizjak, Ljubljana	"	10.—
J. B., Ljubljana	"	16.—
K. Kisovec Ljubljana (pomotoma izostalo)	"	10.—
Fr. Kosec " Trbovlje "	"	5.—
Franc Merzel, " "	"	5.—
Ivan Zavrčnik " "	"	5.—
Mih. Teržan " "	"	2.50
Benedikt Blatnik " "	"	4.—
Viktor Šviga " "	"	1.—
Štefan Merzel " "	"	6.—
Anton Odlasek " "	"	3.—
Marko Zalokar " "	"	4.—
Franc Sodja " "	"	3.—
Josip Korošec " "	"	5.25
Neimenovan Trboveljčan	"	0.75
Od 7 XII. do 22. XII. 1923	skupaj Din	949.50

Oba sklada skupaj Din 14.596.80
torej nedostaja še " 403.20

da bo stranka prejela Din 15.000.— kot javno podporo, kolikor so Udarniki dobili tajno (kar mi vemo — česar ne vemo, ne moremo šteti!) Sodrugi, ki se zavedate pomena teh skladov, porabite božične praznike, da bo 15.000 Din celih!

Ponekod nimajo položalc, ker smo poslali samo naročnikom po eno, ki je že porabljen. Pišite na dopisnici, da ste zbrali in koliko ter zahtevajte položnice! Taka nakazila bomo vpisali še na letošnji račun.

Dopisi.

Črna. V dvorani Krulčeve gostilne se je vršilo 8. tm. predavanje o pomenu združništva, v katerem se je na Angleškem in Francoskem začelo itd. Priredilo je to predavanje Konsumno društvo. Najprvo je Golouh povedal par kratkih besed, a tako tiho, da ga nisem razumel. Nato je podal besedo — Antonu Kristanu. Poslušalcev je bilo približno 40. Rekel sem, da bi jih bilo lahko več, če bi par dni prej sestanelek s plakati naznanili a ne šele zadnji dan. Pa je Kristan dejal da mu je ljubše, če je manj ljudi. Zakaj pa je potem prišel, če se ljudstva boji? Mi si mislimo, da nima poštenih misli. Ob poldvanjstih je bilo predavanja konec. Tedaj se je Kristan izrazil, da če ima kateri še kaj na srcu, da naj pride ob dveh popoldne, da se kaj več pogovorimo. In res nas je prišlo popoldne okoli 15 mož v dvorano in res sta prišla točno ob dveh tudi Kristan in Golouh. Posedli smo okoli peči, ko smo jo prej dobro zakurili. Potem vpraša Kristan, kaj ima kdo omeniti proti predavanju. Nobeden ni rekel nič. Nato sem jaz rekel, da zoper predavanje nič ne

vem, ali to bi rad vprašal, zakaj je Konsumno društvo odtegnilo „Napreju“ inserate. Tedaj se je zadržal Golouh, da takšni stranki, kakor je „Naprejeva“, nič ne dajo, da Konsumno društvo sploh nikomur nič ne daje. [Gosp. Golouh laže! Meščanski listi so inserat imeli, med njimi tudi „Socialist“! Op. ur.] Še to je dejal, da je Bernot največji falot in da nismo mi nobena socialistična stranka, zakaj, da ji mi plačujemo, ko ni nikjer priznana. Jaz sem odgovoril, da mi zato plačujemo, da se izvede progresiva v državi, da ne bomo plačevali progresive samo mi, ki imamo prazen trebuh, ampak tudi tisti, ki imajo zmerom poln vamp. Ker je Golouh rekel, da mi nismo nobena socialistična stranka, sem jaz Kristana vprašal, kako je to, da nismo socialistična stranka, ko še nismo iz nje izstopili, ker prestopili so drugi iz nje. Anton Kristan je rekel: „To je pač tako. Lisica je bila v luknji, prišel je jež noter in lisica se je morala umakniti.“ A meni tedaj ni prišlo na misel, da je jež progresiva! Šele potem sem se spomnil. Jaz bi bil oboja hudo blamiral! Tega mi ne bomo nikdar potrdili, da naj se progresiva odpravi, ker mi hočemo, da se izvede v državi. Tista lisica, ki tako zvito z repom maha, pa naj si le zapomni, da ko prideta z ježem zopet skupaj, ji bo jež še rep odgriznil. Golouh je rekel, da imamo v Črni 400 članov v politični organizaciji, vsa ostala Slovenija pa samo 300, skupaj 700. Da Črna pa res ne more odločevati za vso Slovenijo. [To prekanjeno vprašanje prepuščajo naši vrli Črnjani in Črnjanke seveda Golouhu v rešitev. Gotovo pa je, če Črna ne odločuje za Slovenijo, da tudi en sam Golouh ne bo odločeval čez njo. Da ne bo odločeval niti čez Črno, pa naj se gospod izvoli prepričati iz takšnih dopisov, kakor je ta! Sicer pa, če ima stranka 700 članov, koliko jih ima Golouh? To vprašanje naj že vendar enkrat javno reši, saj mu je bilo že nešteto krat postavljeno, a ni dal odgovora! Op. ur.] Anton Kristan jo nato še pripomnil, da tak človek, kakor je Bernot, sploh ni noben delavski voditelj, ker je nagnal ženo in otroke se po svetu pobijati, da mu morajo zdaj družino drugi rediti, sam pa vlačí 17 letno deklino. Človek, ki tako dela, nima nobenega pomena več. Potem smo šli dol v gostilno, kjer sva se pogovarjala z Golouhom o Mödendorferju. Ko je rekel Golouh, kako je Vinko [tako se imenuje s. Mödendorfer, op. ur.] pri plebiscitu z reakcije deloval in da nas bo nekega dne še na vsem lepem zapustil, sem jaz rekel, da tega ne verjamem, ker bo on rajši z nami delal, kakor bomo mi člani zahtevali, ne pa, da bi od nas šel. [O g. Golouhu pa mi verjamemo, da je zmožen delavstvo voditi za nos in ga v odločilnem trenutku pustiti na cedilu, saj je to v praksi že nešteto krat dokazal! Op. ur.] Sicer pa, sem dejal, bi nam tisto nič ne naredilo. Delovali smo, ko Vinkota ni bilo, pa bomo delovali, ko ga ne bo. Zdaj še lažje, ker nas je marsičesa naučil. Mi njegove nauke dobro hranimo in vemo, da bomo imeli samo tisto, kar si bomo sami priborili. in da bi na odrešenika zastoj čakali. Tako sem vam povedal polovično poročilo o teh pogovorih. Imeli smo še več približnih reči, pa nisem še zmožen tako natančno povedati. Ljubo bi mi bilo, če bi iz tega nekaj povzeli in da bi jih v „Napreju“ malo poribali. — Filip Grabner.

Hrastnik. V nedeljo 16. dec. je priredilo pevsko društvo „Svoboda“ v prostorih g. Hofbauerja svoj prvi pevski venček pod vodstvom g. Dirmajerja. Prireditelj je prav lepo uspela, ne samo da je bil dober obisk, ampak tudi koncert se je prav dobro posrečil. Izbran program je nudil gostom vsestransko zabavo. Pevci, dasiravno večinoma steklarji, ki imajo opraviti s težkim in napornim delom, imajo vendar čiste glasove, čistejše kakor pevci marsikaterega drugega starejšega pevskega društva. Navzoči, zlasti posetniki iz drugih krajev so naravnost občudovali naraščajoče kulturno delo steklarjev. Le žal, da so bili prostori mnogo premajhni. No, pa kakor slišimo, si bodo steklarji tudi v tem oziru kmalu pomagali z lastno stavbo. Omeniti je treba, da gre delavcem tvrška Abl pri kulturnem delu jako na roko. Menda je to edina tvrška v Sloveniji, ki uvažuje in pospešuje del. kulturo, ker se zaveda, da je izobražen delavec sicer nekaj dražji nego neizobražen lahkomicel, a da zato delo izobraženca presega delavno vrednost neizobraženčev. Koncerta sta se udeležila tudi gg. brata Abl.

V „Domoljubu“ z dne 21. XI. t. l. sem čital razpis 12.500 Din nagrade za onega, ki bi našel izgubljeno ovratno verižico ge. Skubičeve, žene ravnateljca Trboveljske družbe. Ta verižica ima milionsko vrednost. [V tem času jo je nekdo že našel. Op. ur.] Vsem trboveljskim rudarjem bi dal to stvar v premišljevanje. Prvič: „Domoljub“, list tiste klerikalne stranke, ki povsod kriči, da zastopa delavske interese proti kapitalu, ni napisal pod ta razpis najmanjše opombe. Drugič: Odkod izvira tisti denar, ki omogočuje ženi rudarskega ravnateljca, da nosi milionske vrednosti okoli vratu, ko nima navaden rudar mnogokdaj niti par dinarjev, da bi sebi in svoji družini kupil črnega kruha, da o obleki niti ne govorimo!? Rudniški delavci, odprite vendar oči, organizirajte se v organizaciji, ki zahteva javnih računov, da boste z močjo te organizacije lahko kontrolirali, kaj kdo dela, koliko dela in koliko prejema za svoje delo plačila! Potem boste tudi zvedeli, kako da nosi kaka ravnateljca žena milione okrog vratu, čeprav nič ne dela, ko ne sme delavec garavec pri vseh svojih trudih živeti človeku podobno življenje. Pa vprašajte ob priliki, ko pride

spet kak klerikalni voditeljski demagog med vas, tega, odkod je denar za dragocene ovratne verižice. Morda vam bo ustno povedal to, kar si v svojem listu pismeno povedati ne upa. — Opazovalec.

Celjske uršulinke. V zadnji številki „Ljudskega glasu“ ste zapisali, da imajo celjske uršulinke v svoji šoli pravo gnezdo za klerikalno agitacijo. Pa so še drugi dokazi, da znajo za svojo stvar imenitno skrbeti. Neka stara ženska je imela lepo posestvo s petimi orali zemlje. Bila je samica, že od 50. leta bolehná, napol gluha, na eno oko slepa. Delati ni mogla, pa je čepela vedno v cerkvi. Zato sta ji pa že 32 let vzdrževali gospodinjstvo njena nečakinja in njena sestra. Stara jima je obljubila posestvo ker sta bili ubogi. Sestra ji je med tem umrla. Tudi ona je umrla 4. nov. t. l. Tedaj se je pokazalo nekaj neverjetnega. Stara je bila že lansko leto ob prisotnosti neke uršulinke pri notarju sestavila testament. Vedeti je treba, da je bila s svojimi 82 leti že vsa zmešana in ker so ji uršulinke vrh tega obljubile nebesa, če jim izroči posestvo, pa ni nič čudnega, da se jim je udala popolnoma. Še živino jim je prepustila. Oni, ki je gospodinjila, je zapustila 300 Din, pa še bi morala uršulinkam zastoj delati, čeprav je od dela čisto pohabljená! Svoji sestri in njeni hčeri je zapustila po — 25 dinarjev, čeprav sta ji delali polnih 32 let, pri čemer je pomagal tudi mož z otroki! Tako se je uršulinkam posrečilo premamiti starko, da je popolnoma pozabila svojo obljubo, da poplača z vsem svojim imetjem one, ki bodo zanjo skrbeli. Ko so jo pregovarjali, naj svojo napako popravi, jim je rekla, da so nebesa draga in še celo pred berači je zapirala duri. Po njeni smrti sta šla nečakinja in nje mož na sodniško, kjer je bil shranjen testament, vprašat, če se da kaj popraviti. Sodnik ni vedel drugega odgovora, kakor da za sorodnikom sorodnik nič ne podeduje, posestvo pa da je itak izročeno poštenim rokam. Pa to posestvo je sedaj za 2 milijona na prodaj! Torej tisti, ki je 32 let vzdrževal posestvo v dobrem stanju, si ni zaslužil niti za tobak, uršulinke, ki niso nikoli segle po delu, pa požanjejo vse sadove! Ali je to pravično? Kristus je dejal, da dokler ne povrneš slednjega vinarja, ne boš deležen nebeskega kraljestva. Ali veljajo te besede samo za trpine, za uršulinke in takšne stare device pa ne? Nezaslišán škandal je to! — Neki delavec.

Globoko pri Brežicah. Proračunska občinska seja za l. 1924. je bila določena za dan 11. nov. Kakor vsako leto, tako je tudi letos za to sejo pripravil demagoški prvak SKS g. Ivan Urek svoje kimavce, da se bodo zavedli važnosti te najvažnejše občinske seje v letu, ko bo treba odločiti, kdo bo plačeval občinske doklade in dolgove: ali tisti, ki s strankarskim terorjem in po protekciji višjih uradnikov samopašno vozi občinski voz, ali davkoplačevalci in delavci, ki morajo molčati in plačevati vse, kar jim določijo odborniki Samostojne, kajti ti imajo v globoškem občinskem odboru večino in gospodarijo s pomočjo nekaj klerikalnih backov pod Urekovim diktatom. Na to sejo je prišlo prav malo samostojnežev, med njimi smo pogrešali seveda Ivana Ureka. Visokih doklad potrebuje naša občina in on se zelo nerad zameri davkoplačevalcem in gostilničarjem, torej je abstinenca v tem slučaju najboljša reč. Ker ima precej masla na glavi, je dobro, da se te seje ne udeleži; imel bo pa pozneje tudi proste roke, da bo agitiral proti vsem odbornikom, če bodo kaj nerodnega sklenili. Če pa mu le ne bo kakšen sklep všeč, se bo pa peljal k okrajnemu glavarstvu ali še dalje, na pokrajinsko upravo in tam bo izposloval represalije proti tistemu, ki ne bi hotel plesati po njegovi muziki. Ovadi ga kot komunista in se ga na tako lep način iznebi. Zato se mu nikakor ni treba udeležiti proračunske seje.

Ker se je te seje udeležilo premalo odbornikov, je župan sklical za četrtek 15. nov. drugo. Sedaj se je pa tudi Urek potrudil priti. Vendar je bil ves čas slabe volje in silno se mu je mudilo končati jo. Največjo napoto mu je delal socialist Umek, ki gre k vsaki javni seji poslušat — seveda, ker dovoljuje

to občinski zakon. Kar vpil je Urek na župana, da mora vreči Umeka ven, zakon je hotel poteptati, samo da se hude vesti iznebi. Možakar zmerja v „Kmetijskem listu“ vse mogoče ljudi za komuniste in teptalce zakonov ter naredb, samo njemu se vse to ne sme šteti v greh.

Na seji so sklenili, da bo občina Globoko pobirala 150% od državne trošarine in 385% od direktnega davka za občinske doklade. Odbornik KDZ je predlagal, naj zvišajo doklade, ne državne trošarine, da bodo davkoplačevalcem olajšali breme. Tudi davkoplačevalci so prišli in zahtevali sprejetje tega predloga. Vse to je Ureka razkačilo in vsi so videli njegovo „zastopništvo kmetijskega ljudstva“ v pravi luči.

Zdi se nam, da g. Urek v državnem odboru, t. j. v parlamentu ni mogel biti nič boljši zastopnik kmetov, kakršnega se je pokazal tukaj. — Globoški socialisti.

Dobrava-Vintgar. Pri nas se mnogi ljudje, posebno klerikalne babnice še vedno motijo. Tako nazivajo nas tovarniške delavce z „barabami“. No, pa to bi nas ne bolelo, ker vsaj mi vemo, da smo vsi delavci, tudi tisti so, ki nas v zmoti zmerjajo. Ogabno se nam zdi le to, da ti ljudje, bolje rečeno klerikalni zaslepljenci, ne pustijo niti takega delavca na miru, ki je zaspal k večnemu počitku in o tem hočemo spregovoriti. V sredo 5. t. m. smo zagreblili s. B. Gogalo, ki mu želimo vsi v globokem sožalju večni mir in lahko spanje. Podrobnosti njegovih se ne bomo doukali. Bil je pač delavec in je umrl po dolgem sužnjevanju kapitalizmu. Omeniti hočemo le najvažnejše. Človeku, ki je vzgojen po krščansko, se spodobi tudi krščanski pogreb, spodobi se mu zvonjenje in blagoslovljeno pokopališče. Pa naš mežnar je menda drugačnih misli. Zvonil je, toda pri tem je godrnjal, češ, kaj je neki treba za takega zvonjenja. — Torej za delavca ne bi bilo treba niti zvonjenja, dasiravno je katoliške vere! A neka tercialka se je spodtaknila, da ne bi šla takemu za pogrebom, pa ker igra godba, da gre vseeno. Neka druga tercialka se je še lepše vedla — gotovo sta si z ono v precejšnji bližini, ker je žnjo vred oblizala že skoro vsem svetnikom mališke noge, prav pridno v cerkev hodi in se udeležuje vsakega pogreba. Samo pri tem delavcu si je naredila izjemo in ne samo to, še celo tako daleč je šla, da je izjavila: Glejte, vse barabe bodo pokopane sredi pokopališča, za nas pa ne bo prostora! — Na to ji mi javno odgovarjamo in vsakomur, ki bi se tako daleč spozabil, naj se nikar ne boji, da bi zmanjkalo prostora zanj. Dovolj ga še bo in lahko si že sedaj zbere svoj prostor, kjerkoli hoče. Mi ji ga ne bomo oporekali, kakor ga ona nam delavcem, ker mi se zavedamo Kristusovih besed: Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe. — Vsakega bomo spravili k zadnjemu počitku, kakor se spodobi, ne pa kakor tercialke samo neke ljudi, delavce pa le tedaj, kadar bo igrala godba. Le one morejo storiti kaj takega, ne da bi izpolnile krščansko dolžnost, temveč zato, da slišijo godbo, čeprav to po drugi strani zanikajo, seveda, ker je kovinarska, ali vendar ima lep glas. Povemo torej enkrat za vselej vsem onim, ki nas nazivajo s „fabriškimi barabami“, naj premislijo dobro vsako stvar. Če bodo to storili, bodo prišli kmalu do spoznanja, da smo vsi ljudje, četudi smo tovarniški delavci. In še več, še celo to vam bo kanilo v glavo, da pridete tudi vi lahko k pameti, ker mnogi so že prišli, ki so se ravnotako motili kakor vi sedaj. — **Zaveden delavec.**

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Zvonimir Bernot

(v imenu pokr. odbora SSJ in KDZ.
Tiskarna bratov Rumpret v Krškem.

Iščem službe,

kot trgov. solrudnik ali sladničnik spec. stroke. Prevzamem tudi kako drugo mesto (inkasant ali podobno). Vojaščine prost. Dobre reference. Nastop 1. febr. 1924. Naslov pri upravi „Napreja“, Krško.

Prvovrstnega čevljar-skega pomočnika

Iščemo. Dobra solska izobrazba ali s samoučtvom pridobljeno splošno znanje je prvi pogoj. Prošilec mora biti vojaščine prost. Prošnje z natančno navedbo vseh podatkov in plačilnih zahtev je nasloviti pod „Trajno“ na upravo.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto!

**BRATA BRUNSKOLI
LJUBLJANA
Židovska ul. 5.**

300%

Priljubljenost, ki jo uživa „Žika“ bolj in bolj, je najboljša priporočila za ta res izvrstni kavin nadomestek. Kakor je bila svojčas Vydrovka dobra znanka v vsaki hiši, pravtako spoznavajo naše gospodinjice danes, da je mogoče z „Žiko“ pripraviti tudi brez prave kave okusno kavo, ki je poleg vsega še zelo redilna in popolnoma neškodljiva. Dobiva se povsod. Kjer je ni, se obrnite na naslov: Pražarna Žika v Ljubljani, Rožna dolina.

Enkrat

za vselej se Vam priporoča samo veletrgovina
R. STRMECKI, CELJE,
ako hočete res dobro in poceni kupiti

ČEVLJE

domače ročno delo in fine tvorniške, nadalje obleke za ženske, moške in otroke, perilo, klobuke, pletene jope, čepice in šale, kravate, rokavice, nogavice in sploh vso modno robo za dame in gospode.
Trgovci engros-cene.

ZADRUŽNA BANKA V LJUBLJANI

Aleksandrova c. 5.

sprejema hranilne vloge na tekoči račun in na knjižice. Obresti po dogovoru. Izvršuje vse bančne posle najkulantneje.

Delniški kapital K 10.000.000.

Brzjavni naslov: Zadrubanka.

Telefon šte. 367.

Elektromonter!

MESTNA ELEKTRARNA V CELJU sprejme takoj monterja za inštalacije luči in pogonov (vrtilni tok). V ozir pridejo samo taki prosilci, ki se morejo izkazati z večletno SAMOSTOJNO prakso pri hišnih inštalacijah, prosti napeljavi in polaganju kabla za visoko in nizko napetost. Prošnje je vložiti pri celjski mestni elektrarni najkasneje do 31 decembra. V prošnjah je navesti, katere šole je prosilec obiskoval, kje in kako dolgo se je učil za ektromonterja in kje je bil po oprostivni zaposlen. Prošnjam je priložiti prepise spričeval ter v njih navesti zahteve glede plače in kdaj bi prosilec mogel službo nastopiti.

UČITELJSKA TISKARNA

LJUBLJANA, FRANČISKANSKA ULICA ŠTEV. 6
registrovana zadruga z omejeno zavezo.

TISKOVINE

ZA ŠOLE, ŽUPANSTVA IN URADE. NAJMODERNEJŠE PLAKATE IN VABILA ZA VESELICE
LETNE ZAKLJUČKE

NAJMODERNEJŠA UREDBA ZA TISKANJE ČASOPISOV, KNJIG, BROŠUR ITD.

Stereotipija

Litografija

TRGOVSKA BANKA D. D. LJUBLJANA

ŠELENBURGOVA ULICA ŠT. 1

Kapital in rezerve Din. 17,500.000.

Brzjavni: Trgovska.

Tel.: 139, 146, 458.

Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje.

PODRUŽNICE:

Maribor
Novo mesto
Rakek
Slovenjgradec
Slovenska Bistrica

EKSPOZITURE:

Konjice
Meža-Dravograd
Ljubljana
[menjalnica v
Kolodvorski ulici]